

Jaarstukken

2016

Stichting Groenfonds

Midden-Delfland

Inhoudsopgave

Jaarverslag	3
Algemeen	4
Activiteiten in het verslagjaar	5
Jaarrekening	7
Waarderingsgrondslagen	8
Balans per 31-12-2016	9
Toelichting op de balans	9
Staat van baten en lasten 2016	13
Toelichting op de staat van baten en lasten	13
Overige gegevens	16
Bijlage: Uitkeringen puntensysteem	18

De foto op de voorpagina is gemaakt in het kader van de fototentoonstelling De Koe die in 2016 is gehouden in het World Art Centre te Delft. De tentoonstelling met bijbehorende excursie is mede mogelijk gemaakt door de Stichting Groenfonds Midden-Delfland. "In de foto-expositie DE KOE laten de foto's van Cas Oorthuys en Hans van der Meer de grote veranderingen zien die de veehouderij in de afgelopen 70 jaar heeft doorgemaakt. In Midden-Delfland maken boeren, burgers en bestuurders deze veranderingen iedere dag mee. De bijzondere plaats van Midden-Delfland als veenweidelandschap in de dichtbevolkte metropoolregio stelt ons hierbij voor belangrijke uitdagingen, maar biedt daarbij ook bijzondere kansen."

Jaarverslag

Algemeen

De Stichting Groenfonds Midden-Delfland is opgericht bij notariële akte op 12 april 2005, en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 27276866. De stichting is gevestigd in het gemeentehuis van Midden-Delfland te Schipluiden.

De stichting heeft als doel het open agrarisch cultuurlandschap van Midden-Delfland te behouden en te versterken, met name ten aanzien van waarden op het gebied van cultuurhistorie, natuur en landschap.

Daarnaast dient de gebruiks- en belevingswaarde voor de inwoners van de omliggende gemeenten te worden vergroot, zodat ook de relatie tussen stad en land meer inhoud krijgt. De belangrijkste structurele activiteiten om dit doel te bereiken zijn de vergoedingen aan boeren voor behoud van het open agrarische landschap (groene diensten) en educatie voor schoolkinderen uit de omgeving van het gebied. Meer informatie hierover is te vinden op de website www.groenfondsmiddendelfland.nl.

Het bestuur bestond bij aanvang van het jaar uit wethouders van de 4 deelnemende gemeenten :

Midden-Delfland	:	dhr. G.D. van Oord (tevens voorzitter);
Den Haag	:	dhr. B.A.Revis
Delft	:	dhr. S.M.Brandligt
Maassluis	:	dhr. C.Pleijsier

De bestuurders genieten generlei vergoeding ten laste van de stichting. Het bestuur wordt ondersteund door ambtenaren van de gemeente Midden-Delfland, en heeft verder geen personeel in dienst. De kosten van de ambtelijke ondersteuning worden gedragen door de deelnemende gemeenten.

De jaarrekening is ingericht in overeenstemming met de richtlijnen voor de verslaggeving voor non-profit organisaties (RJ640).

Activiteiten in het verslagjaar

Activiteiten

De belangrijkste activiteiten van het fonds is het belonen van zogenaamde 'groene diensten' te belonen die met name de (melk)veehouderij kan verlenen. Deze activiteiten, waarmee in 2006 gestart is, zijn ook in 2016 voortgezet. Hiervoor zijn meerjarige contracten afgesloten die in 2011 voor de eerste keer afliepen, waarna in 2012 een nieuwe contractperiode is ingegaan. Agrarische natuurvereniging Vockestaert fungeert hierbij als intermediair tussen de stichting en de contractanten, meestal (melk)veehouders. Onder groene diensten worden niet alleen landschappelijke maatregelen verstaan zoals onderhoud en weidevogelbeheer, maar ook het ontvangen van schoolklassen op de boerderij en het wandelen over boerenland. Om de groene diensten naar waarde te kunnen schatten, is een puntensysteem voor de beloning van groene diensten ontwikkeld dat in 2006 is goedgekeurd door de Europese Commissie. Hiervoor wordt jaarlijks verantwoording afgelegd via het ministerie van BZK.

Streekrekening

Om de mogelijkheden van het Groenfonds te vergroten was het idee om ook privaat geld aan te trekken. In 2012 is daartoe samen met de Rabobank Zuid-Holland Midden een streekrekening opgezet om daarmee activiteiten (streekdoelen) mogelijk te maken vanuit private financiering. Dit in samenwerking met de drie betrokken gebiedspartijen (Agrarische Natuurvereniging Vockestaert, LTO Delflands Groen en de Midden-Delflandvereniging). Op die manier zouden de financiële mogelijkheden vergroot kunnen worden en kan worden bijgedragen aan de bekendheid van Midden-Delfland. Om te veel overhead te voorkomen, is gebruik gemaakt van een bestaand initiatief van de Rabobank: het streekfonds. Op dit moment is de renteopbrengst beperkt.

De inzet van de Rabobank Zuid-Holland Midden is echter minder dan destijds werd verwacht. Pogingen vanuit het Groenfonds om hier meer activiteiten te ontwikkelen hebben geen resultaat gehad. Om die reden wordt hier geen actieve inzet meer op gepleegd.

Meer informatie via www.groenfondsmiddendelfland.nl of via de site van de Rabobank Zuid-Holland Midden ("Samen sparen voor het behoud van Midden-Delfland, dat is het idee").

Strategische balans

Vanuit de strategische balans heeft het bestuur besloten blijvend in te zetten op groene diensten, maar daarnaast moet de stad-landrelatie en communicatie meer aandacht krijgen: het Groenfonds en daarmee het Midden-Delflandgebied moet meer betekenis krijgen voor de omliggende steden. Met andere woorden: hoe krijg je het landschap naar de stad? Educatie, Vliegende Wandelpaden en de fototentoonstelling De Koe zoals hiervoor beschreven passen in dit voornemen. Ook heeft Agrarische natuurvereniging Vockestaert kleine bordjes ontwikkeld om op diverse plekken te laten zien wat er gebeurt op het gebied van groene diensten, educatie en recreatie. Daarnaast is het idee om het Groenfonds meer te kunnen laten fungeren als vliegwiel, om op die manier meer dynamiek te krijgen. Met de hiervoor beschreven achtergrond is het idee om in te zetten op eenmalige subsidies ter stimulering van promotie en verkoop van streekproducten uit Midden-Delfland (gerelateerd aan het veenweidegebied), juist in de omliggende steden. Achterliggend doel is dat het landschap naar de stad komt. Dit draagt bij aan het versterken van de relatie tussen stad en land, en indirect ook aan het behoud van het agrarisch cultuurlandschap. Concreet wordt gedacht aan bijdragen voor de organisatie van streekmarkten in de steden, en

promotie van streekproducten gerelateerd aan het veenweidegebied. Hiervoor is in 2016 de samenwerking met Fonds 1818 verkend.

Ter illustratie, het Groenfonds Midden-Delfland in de praktijk.

Investeren in de stad-landrelatie van de toekomst: de boer vertelt. Dit is een foto bij het persbericht van Agrarische Natuurvereniging Vockestaert over de open les op de boerderij van de familie Moerman te Maasland. Hier is op 21 september 2016 het nieuwe lesmateriaal voor op de boerderij in gebruik genomen. Ongeveer 15 jaar geleden hebben een aantal boeren en vrijwilligers bij de Agr. Natuurvereniging Vockestaert de koppen bij elkaar gestoken om te proberen kinderen vanuit de grote steden naar de polder te laten komen. Deze boeren willen hun liefde voor het vak overbrengen op de volgende generatie kinderen, die opgroeien in steden en soms nauwelijks weten hoe een koe eruit ziet. Dit initiatief is verder uitgewerkt in de lessen "Stilte naast de Stad" in samenwerking met de Natuur-en Milieu centra van onder andere Delft, Schiedam, Vlaardingen en Maassluis. De eerste lessen waren een feit en in het voorjaar van 2002 komen de eerste kinderen van groep 7 op de fiets naar een boerderij in Midden-Delfland. Heel wat kinderen volgen en later komen er ook scholen vanuit Den Haag bij. In de loop der jaren verandert de manier van lesgeven op school en de Stilte naast de Stad lessen kunnen nu digitaal voorbereid worden op school. Het boekje "Op bezoek bij de boer" is in een nieuw jasje gestoken waarbij duurzaamheid belangrijk is bij het ontwerp.

Jaarrekening

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de richtlijnen voor de jaarverslaggeving RJ640 "Organisaties zonder winststreven". De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Verplichtingen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Het resultaat van de rekening van baten en lasten wordt toegevoegd aan het eigen vermogen.

Waarderingsgrondslagen voor de balans

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (het ingelegde bedrag) voor zover het betreft de belegging in het Garantiefonds tranche 2013 die tegen het nominale bedrag met de overeengekomen rentevergoeding in 2023 zal worden uitbetaald.

Financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen reële waarde indien het eigenvermogensinstrumenten betreffen welke geen deel uitmaken van de handelsportefeuille maar niet aangehouden worden tot het einde van de looptijd. Waarbij veranderingen in de reële waarde eerst rechtstreeks in het eigen vermogen (herwaarderingsreserve) verwerkt worden en bij realisatie in de winst- en verliesrekening. Dit betreft de beleggingen die bij een professionele vermogensbeheerder in beheer zijn gegeven (ASR Vermogensbeheer).

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor wat de activa betreft, gebeurt dit onder aftrek van waardeverminderingen wegens verminderde volwaardigheid als dit bij een post van toepassing is.

Balans per 31-12-2016 (na resultaatbestemming)

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2015	Omschrijving	31-12-2016	31-12-2015
Financiële vaste Activa (beleggingen) [1]	7.501.861,33	7.585.131,85	Eigen vermogen [5]	10.273.656,75	9.721.532,04
Vooruitbetaalde Kosten [2]	3.709,03	6.166,02	Herwaarderings-reserve [6]	0,00	0,00
Vorderingen [3]	146.508,30	1.926.739,00	Overige schulden [7]	11.419,82	15.846,56
Liquide middelen [4]	2.632.997,91	219.341,73			
	10.285.076,57	9.737.378,60		10.285.076,57	9.737.378,60

Toelichting op de balans

[1] Financiële vaste activa (beleggingen)

Per 31 december 2016 is een deel van het vermogen van de stichting in een fonds belegd (OvE Garantiefonds , tranche juli 2013 – mei 2023, terwijl het grootste deel ondergebracht is bij een vermogensbeheerder (ASR Vermogensbeheer). De tranche 2013-2023 heeft een vast rendement. Aan het eind van de looptijd wordt een bedrag van € 1.411. 925,-- uitgekeerd.

De middelen van deze tranche zijn voor 37% belegd in een gestructureerde lening van de Rabobank, en voor 63% in een gestructureerde Italiaanse staatsobligatie. De belegging in de Italiaanse staatsobligatie werd verantwoord geacht vanwege het feit dat Italië een klein begrotingstekort heeft, de staatsschuld voor circa 65% door het land zelf (rijke middenklasse) wordt gefinancierd, de werkeloosheid ongeveer op het gemiddelde van de EU ligt, en er een stijgende export is. De koerswaarde per 31-12-2016 bedraagt € 1.327.696,70.

Op 1 januari 2016 waren er ook nog middelen belegd in het OvE Grantiefonds tranche 2006 en in de rentefondsen OvE Rentefonds 4-7 en OvE Rentefonds 1-3. De belegging in het Garantiefonds tranche 2016 liep per 10-4-2016 af, terwijl de beleggingen in de beide rentefondsen zijn geliquideerd. De vrijvallende middelen zijn ondergebracht bij de vermogensbeheerder. De afwikkeling van de drie beleggingen was als volgt :

Garantiefonds tranche 2006

Per 10 april 2016 waren de koersen van de Stoxx50 zodanig dat met het Garantiefonds geen extra rendement kon worden vastgeclickt. De uitkering van de belegging met het opgebouwde rendement bedroeg € 5.479.150,57. Het bedrag was hoger dan eerder was gedacht. Voorheen werd er van uitgegaan dat het procentueel opgebouwde rendement berekend werd over de netto-inleg (inleg minus kosten), terwijl achteraf bleek dat het rendement berekend werd over de bruto-inleg. Na aftrek van de hoofdsom ad € 3.616.750,-- en het opgebouwde rendement tot en met 2015 ad € 1.634.771,-- resteert voor 2016 een afsluitend rendement van € 227.629,67.

OVE Rentefonds 4-7

Omdat het de bedoeling was de in dit fonds belegde middelen blijvend daar te beleggen en de obligaties binnen het fonds in principe werden aangehouden tot ze aflopen, werden deze belegde middelen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Die kostprijs per 31-12-2015 is hieronder aangegeven. Doordat besloten is de belegging te liquideren en de geldmiddelen onder te brengen bij een vermogensbeheerder moet alsnog rekening gehouden worden met de koerswaarde i.p.v. de geamortiseerde kostprijs. Dit betekende een koerswinst van € 152.349,49.

Specificatie van het verloop van het rentefonds 4-7 gedurende het jaar:

Rentefonds 4-7	2016	2015
Geamortiseerde Kostprijs 01-01	2.715.340,69	2.654.160,69
Bijstorting netto-dividend	120.443,00	61.180,00
Geamortiseerde kostprijs	2.835.783,69	2.715.340,69
Uitgekeerd bedrag bij liquidatie	2.988.133,18	
Gerealiseerde koerswinst	152.349,49	

Het netto-dividend betref niet alleen het gewone jaarlijkse dividend dat medio van elk jaar wordt ontvangen, maar ook het dividend over de periode tot aan de liquidatie van de belegging.

OVE Rentefonds 1-3

Specificatie van het verloop van het rentefonds 1-3 gedurende het jaar:

Rentefonds 1-3	2016	2015
Koerswaarde 01-01	265.332,83	264.971,11
Bijstorting netto-dividend	12.825,--	5.553,00
Koersverlies	-15.163,82	-5.191,28
Koerswaarde 31-12		265.332,83
Uitgekeerd bij liquidatie	262.994,01	

Het netto-dividend betref niet alleen het gewone jaarlijkse dividend dat medio van elk jaar wordt ontvangen, maar ook het dividend over de periode tot aan de liquidatie van de belegging.

Vermogensbeheerder

In 2016 kwam de hoofdsom met opgebouwd rendement van het OvE Garantiefonds tranche 2006 vrij en zijn de beleggingen in de beide Rentefonds geliquideerd. De vrijkomende middelen zijn en worden in handen gegeven van de ingeschakelde vermogensbeheerder, ASR Vermogensbeheer. Omdat aankoop van de nieuwe beleggingen door de vermogensbeheerder slechts langzaam verloopt waren per 31 december 2016 nog niet alle te beleggen gelden aan de vermogensbeheerder overgemaakt. Er is € 6.500.000,-- in handen gegeven van de vermogensbeheerder die, in afwachting van goede beleggingsmogelijkheden, daarvan een deel nog aanhoudt in de vorm van deposito's en liquiditeiten. De waarde van de portefeuille ultimo 2016 bedroeg € 6.514,153,-- en was als volgt belegd :

Vastrentende waarden	€ 1.074.618,02
Liquiditeiten/deposito's	€ 3.594.016,80
Aandelen	€ 1.352.563,70
Overig (Indirect vastgoed)	€ 492.954,00
Totaal	€ 6.514.152,52 (afgerond € 6.514.153,--)

Specificatie balanspost Financiële activa per 31-12-2016 :

OvE Garantiefonds tranche 2006	€ 0,00 (2015 € 3.616.750,--)
Ove Garantiefonds tranche 2013	€ 987.708,33 (2015 € 987.708,33)
OvE Rentefonds 4-7	€ 0,00 (2015 € 2.715.340,69)

OvE Rentefonds 1-3	€	0,00 (2015 € 265.332,83)
Beleggingsportefeuille ASR	€	<u>6.514.153,00</u> (2015 0,00)
Totaal	€	7.501.861,33 (2015 € 7.585.131,85)

Bij de beleggingsportefeuille ASR zijn de hierna bij Treasurystatuut genoemde randvoorwaarden in acht genomen. Dit betekent dat niet een zo hoog mogelijk rendement wordt nagestreefd, maar een redelijk rendement dat verwacht mag worden zonder teveel risico's.

Treasurystatuut

In haar vergadering van 2 november 2016 heeft het bestuur een nieuw treasurystatuut vastgesteld dat als uitgangspunt dient voor de beleggingen (en dan met name de beleggingen via de vermogensbeheerder). In het vorige treasurystatuut waren uitgangspunten voor de beleggingen gehanteerd zoals die ook golden voor gemeenten. Door de invoering van het zogenoemde schatkistbankieren bij gemeenten moest die koppeling worden losgelaten. In de plaats daarvan is nu aangesloten bij het prudente beleggingsbeleid zoals dat geldt voor provinciale nazorgfondsen. Kenmerken hiervan zijn dat de vermogensbeheerder mag beleggen in vastrentende waarden, aandelen en vastgoed binnen bandbreedtes die in het treasurystatuut zijn aangegeven. Ten aanzien van de vastrentende waarden zijn eisen gesteld aan de ratings daarvan en de verdeling over landen en ratingklassen. Bij beleggingen in zakelijke waarden (aandelen en onroerend goed) moet uit een oogpunt van risicospreiding gebruik worden gemaakt van fondsen.

[2] Vooruitbetaalde kosten

Voor de belegging in het Garantiefonds zijn beheerskosten verschuldigd. Die beheerskosten bedragen bij de tranche 2013 voor de eerste 5 jaar € 12.291,67, en moesten vooruit worden betaald. Elk jaar wordt een evenredig deel (€ 2.456,99) ten laste van de exploitatie gebracht. Per 31-12-2016 resteren nog een vooruitbetaald bedrag van € 3.709,03.

[3] Vorderingen

Per 31-12-2016 was er geen vordering wegens te hoge voorschotten aan Vockestaert voor de uitvoering van het puntensysteem over 2016 (2015 idem), maar wel vorderingen uit hoofde van het gegarandeerde rendement van de belegging in het Garantiefonds tranche 2013 over de periode t/m 31 december 2016 ad € 144.508,38 (2015 € 102.960,80). Dit rendement wordt pas aan het eind van de beleggingsperiode van 9 jaar en 10 maanden uitgekeerd (2023).

De stichting heeft van de gemeente Delft, de gemeente Midden-Delfland en het Bedrijfschap Harnaspolder geen bedrag tegoed vanwege uitgegeven gronden in 2016. De bijdragen van de gemeente Midden-Delfland en het Bedrijfschap zijn reeds eind december 2016 ontvangen. In vorige jaren werden dergelijke donaties eerst in januari van het navolgende jaar ontvangen.

Verder zijn er vorderingen op de Rabobank van € 0,00 uit hoofde van rente van de rekening-courant over het 4^e kwartaal 2016, € 286,17 uit hoofde van de rente van de spaarrekening over 2016, en € 1.713,75 uit hoofde van de rentebijdrage en door derden afgestane rente ter zake van de streekrekening. De genoemde bedragen zijn begin januari 2017 ontvangen.

[4] Liquide middelen

De stichting beschikte per 31-12-2016 over de volgende liquide middelen :
rekening-couranten :

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (nr. NL85BNGH0285118587)	€	2.453.985,12
Rabobank (nr. NL79RABO0170021882)	€	10.713,37
direct opvraagbare spaarrekening (nr. NL36RABO1515595986).	€	<u>168.299,42</u>
Totaal	€	2.632.997,91

[5] Eigen vermogen

Eigen vermogen aan het begin van het verslagjaar	€ 9.721.532,04
Bij : positief resultaat verslagjaar	€ <u>552.124,71</u>
Eigen vermogen aan het eind van het verslagjaar	€ 10.273.656,75

[6] Herwaarderingsreserve

Er zijn in het verslagjaar geen positieve koersverschillen behaald die in de herwaarderingsreserve gestort zouden moeten worden.

[7] Overige schulden

Per 31-12-2016 was er een schuld aan de Rabobank ter grootte van € 18,24 vanwege bankkosten over het 4^e kwartaal 2016. Daarnaast is nog aan Vockestaert een bedrag ad € 4.720,25 verschuldigd als afrekening van de vergoedingen voor het puntensysteem c.a. over 2016 en € 6.681,33 aan ASR Vermogensbeheer B.V. voor de beheersvergoeding over de periode aug. t/m dec. 2016. De schulden aan de Rabobank en ASR zijn in januari 2017 voldaan, terwijl de betaling aan Vockestaert wordt betrokken bij de bevoorschotting en afrekening over 2017.

Niet in de balans opgenomen regelingen

Voor de vergoedingen voor groene diensten op grond van het puntensysteem zijn tussen de uitvoeringsorganisatie Vockestaert en de deelnemers (meest boeren) overeenkomsten gesloten met een looptijd van 6 jaar. De contractperiode omvat de jaren 2012 t/m 2017. De jaarlijkse verplichting is ongeveer gelijk aan het bedrag dat in 2016 is uitgegeven. De geschatte verplichting voor het jaar 2017 komt uit op circa € 0,25 mln.

Met de boeren die het onderhoud en beheer van het Voddijkpad verzorgen waren overeenkomsten gesloten voor 10 jaar. Deze overeenkomsten liepen tot en met 2015. Het was de bedoeling een soortgelijke regeling te treffen voor de jaren vanaf 2016. Het is echter niet gelukt om een vervangende regeling in 2016 vorm te geven: er is wel overeenstemming met de betrokken boeren. Naar verwachting zal dit begin 2017 alsnog plaatsvinden met terugwerkende kracht vanaf 2016.

Bij de liquidatie van de beleggingen in de OvE Rentefondsen 1-3 en 4-7 zijn respectievelijk bedragen van € 370,69 en € 69,02 ingehouden vanwege (langlopende) vorderingen van de fondsen op ingehouden bronbelasting. Indien en zodra deze vorderingen alsnog door de fondsen worden ontvangen zal het aandeel van de stichting in deze vorderingen worden uitgekeerd.

Staat van baten en lasten 2016

	werkelijk 2015	begroot 2016	werkelijk 2016	begroot 2017
Baten				
Donaties [1]	533.170,04	277.832,00	254.641,66	600.566,00
Inkomsten beleggingen [2]	494.769,37	574.230,00	577.586,09	121.634,00
Overige baten [3]	5.350,42	1.000,00	1.713,75	3.000,00
Totaal baten	1.033.289,83	853.062,00	833.941,50	725.200,00
Lasten				
Vergoedingen groene diensten [4]	251.694,18	262.750,00	243.747,07	260.850,00
Subsidies stad- landrelatie[5]	11.000,00	27.000,00	25.142,72	112.000,00
Beheerskosten beleggingen[6]	10.781,99	13.382,00	9.138,32	25.057,00
Overige kosten [7]	21.852,69	3.550,00	3.788,68	35.100,00
Totaal lasten	295.328,86	306.682,00	281.816,79	433.007,00
Resultaat	737.960,97	546.380,00	552.124,71	292.193,00

Toelichting op de staat van baten en lasten

[1] Donaties

Op basis van de tussen de gemeente Midden-Delfland en de gemeenten Delft en Den Haag gesloten overeenkomsten/convenanten en de aan de gemeente Maassluis door de provincie gestelde voorwaarde voor de bebouwing van de Dijkpolder (verwerkt in een overeenkomst tussen de gemeenten Midden-Delfland en Maassluis), zijn de volgende donaties te verwachten:

Gemeente Midden-Delfland: € 1.361,34 (hfl. 3.000) per woning die gebouwd wordt in het zogenoemde Middengebied in de Harnaspolder;

Gemeente Delft: € 1.361,34 (hfl. 3.000) per woning die gebouwd wordt in het zogenoemde Middengebied in de Harnaspolder;

Bedrijvenschap Harnaspolder : € 4,54 (hfl. 10,--) per m2 bedrijventerrein;

Gemeente Maassluis: een vast bedrag van € 500.000, alsmede € 1.361,-- per woning die in de Dijkpolder gebouwd gaat worden, en € 4,50 per m2 bedrijfsterrein in die polder.

VOOR WAARMERKINGS-
LOELEN
Verstegen accountants
en adviseurs
Behorend bij verklaring
afgegeven d.d. 18-05-2017

Van het vaste bedrag van Maassluis is in 2015 € 350.000,00 ontvangen. Het restant ad € 150.000 is in 2016 ontvangen .

In 2016 heeft het bedrijfsvaarschap 2.059 m2 grond verkocht, en is uit dien hoofde een donatie ontvangen van € 9.347,86. Door de gemeente Delft is in 2016 weliswaar grond voor 1 woning uitgegeven in de Harnaschpolder, maar zij heeft te kennen gegeven uit praktisch oogpunt deze mee te nemen bij de gronduitgiften in 2017. Derhalve is van de gemeente Delft een donatie van € 0,00 te verwachten. Van de gemeente Midden-Delfland is vanwege de uitgifte van grond voor 70 woningen in 2016 € 95.293,80 ontvangen. Verder is van de gemeente Maassluis vanwege gronduitgiften in de Dijkpolder nog geen bedrag ontvangen. Tussen de gemeenten Midden-Delfland en Maassluis vindt overleg plaats over de uitvoering van een overeenkomst tussen die twee gemeenten waarin de betaling van de bijdrage is vastgelegd.

In de begroting 2016 was rekening gehouden met donaties voor 54.000 m2 bedrijfsterrein, 10 woningen van de gemeente Delft, en 14 woningen van de gemeente Midden-Delfland. Met gronduitgiften in Maassluis was nog geen rekening gehouden. Dat de meeste partijen minder gronden hebben uitgegeven dan zij hadden begroot is met name het gevolg van de economische crisis dan wel optimistische planning. Structureel blijken er minder gronden verkocht te worden dan begroot. Bedragen voor de niet gerealiseerde grondverkoop zullen overigens in latere jaren alsnog worden ontvangen.

Samenvatting ontvangen bedragen 2016 :

Gemeente Maassluis	€ 150.000,--
Bedrijfsvaarschap Harnaschpolder	€ 9.347,86
Gemeente Midden-Delfland	€ 95.293,80
Totaal	€ 254.641,66

[2] Inkomsten beleggingen

Het vermogen van de stichting is belegd. Hierbij is gebruik gemaakt van fondsen van Oyens & Van Eeghen. Het vermogen was (oorspronkelijk) in 4 delen belegd:

Per 10 april 2006 € 3.700.000,-- minus € 83.250 beheerskosten over 10 jaar = € 3.616.750,-- in het OVE Garantiefonds (looptijd 10 jaar; rendement minimaal 3%, en meer – tot maximaal 9,63% - afhankelijk van ontwikkeling aandelenindex; uitkering hoofdsom en rendement aan het einde van de looptijd);

Per 3 april 2006 € 2.000.000,-- minus € 600,-- transactiekosten = € 1.999.400,-- in het OVE Rentefonds 4-7 (belegging in staatsobligaties diverse landen; jaarlijkse uitkering dividend);

Per 3 april 2006 € 1.600.000,-- minus € 480,-- transactiekosten = € 1.599.520,-- in het OVE Rentefonds1-3 (belegging in schuldtitels van overheden, supranationale overheden en financiële instellingen).

Per 8 juli 2013 € 1.000.000,-- minus € 12.291,67 transactiekosten over 5 jaar = € 987.708,30 in het OVE Garantiefonds tranche 2013-2023. Het vaste rendement na afloop van de periode van bijna 10 jaar bedraagt € 424.216,70.

Het Garantiefonds tranche 2006 liep per 10 april 2016 af, terwijl de beleggingen in de beide rentefondsen in 2016 zijn geliquideerd. Het bedrag van deze beleggingen is in handen gegeven van de ingeschakelde vermogensbeheerder (ASR Vermogensbeheer).

Garantiefonds tranche 2006

De opbrengst van het Garantiefonds tranche 2006 was mede afhankelijk van de koersontwikkelingen van de Eurostoxx 50 waarvan de koers elk jaar op 10 april wordt vastgeclickt. Het maximum daarbij is 9,63% per jaar. Op de aflooptdatum 10 april 2016 was de koers zodanig dat er geen extra rendement kon worden vastgeclickt. De clicks (met maximum 9,63%) op het ijkmoment waren de afgelopen jaren als volgt :

10-4-2006 : koers 3.843,52 (start)
 10-4-2007 : koers 4.301,47 – click 9,63%;
 10-4-2008 : koers 3.758,05 – geen click;
 10-4-2009 : koers 2.247,89 – geen click;
 10-4-2010 : koers 3.002,23 – click 9,63%;
 10-4-2011 : koers 2.974,58 – geen click;
 10-4-2012 : koers 2.321,53 – geen click;
 10-4-2013 : koers 2.661,62 – click 9,63%;
 10-4-2014 : koers 3.152,86 – click 9,63%;
 10-4-2015 : koers 3.816,76 – click 9,63%;
 10-4-2016 : koers 2.924,23 – geen click.

In totaal is er over de 10 jaar een rendement van 48,2% op de belegging verkregen. De einduitkering ad € 227.629,67 was hoger dan eerder werd verwacht. Dit komt omdat eerder rekening was gehouden met een rendement over de netto-inleg (inleg minus ingehouden kosten), terwijl bij de afrekening bleek dat dit berekend had moeten worden over de bruto-inleg.

Rentefonds 4-7

In 2016 is van dit rentefonds een dividend ontvangen van € 141.697,--, terwijl bij de liquidatie een koerswinst werd gerealiseerd van € 152.349,49. In totaal een bate van € 294.046,49. De koerswinst is mede tot stand gekomen door het feit dat in voorgaande jaren de belegging werd gewaardeerd op de gearmordiseerde kostprijs en niet op de in die jaren geldende koerswaarde.

Rentefonds 1-3

In 2016 is van dit rentefonds een dividend ontvangen van € 15.087,--, terwijl bij de liquidatie een koersverlies werd gelden van € 15.163,82. Per saldo een verlies van € 76,82.

Vermogensbeheerder

Over 2016 is met de beleggingen door de vermogensbeheerder het volgende resultaat behaald:

Rente/dividend	€ 20.820,00
Koersverlies	€ -6.677,00
Saldo	€ 14.153,00

Rente en dividend bij de vermogensbeheerder moeten als bate in de exploitatie verantwoord worden. Koerswinsten moeten gestort worden in de herwaarderingsreserve, terwijl koersverliezen uit deze reserve gedekt mogen worden dan wel, bij het ontbreken van een dergelijke reserve, als last op de exploitatie moet drukken. Over het verslagjaar wordt daarom een bate van per saldo € 14.153,-- ten gunste van de exploitatie verantwoord.

Rente liquide middelen

Naast de dividenden van de beleggingen is ter zake van de rekening courant bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten rente over 2016 ontvangen tot een totaalbedrag van € 0,00, en van de Rabobank ter zake van de rekening-courant en spaarrekening bij die bank een bedrag van respectievelijk € 0,00 en € 286,17.

Samenvatting opbrengst beleggingen :

Garantiefonds tranche 2006	€ 227.629,67
Garantiefonds tranche 2013	€ 41.547,58
Rentefonds 4-7	€ 294.046,49
Rentefonds 1-3	€ -76,82
Resultaat vermogensbeheer	€ 14.153,00
Totaal externe beleggingen	€ 577.299,92
Bij : rente bankrekeningen	€ 286,17
Totale opbrengsten beleggingen	€ 577.586,09

[3] Overige baten

Van de Rabobank is over 2016 een rentebijdrage van € 860,23 ontvangen ter zake van de streekrekening Midden-Delfland. Daarnaast hebben twee van de spaarders op een streekrekening een deel van de door hen verkregen rente, tot een bedrag van € 853,52, afgestaan aan de stichting.

[4] Vergoedingen groene diensten

Voor het bepalen van de vergoedingen voor groene diensten is een puntensysteem ontwikkeld. In september 2006 is van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bericht ontvangen dat de Europese Commissie haar goedkeuring heeft gehecht aan de meeste van de voorgestelde diensten. De betalingen aan de boeren van het puntensysteem in 2016, tezamen met de uitvoeringskosten van Vockestaert, hebben € 243.747,07 bedragen (2015 € 243.970,28).

In de bijlage bij deze jaarrekening is een specificatie opgenomen van de groene diensten waarvoor uitkeringen zijn gedaan op basis van het puntensysteem. Het verantwoorde bedrag is gebaseerd op jaarrekening van Vockestaert, die voorzien is van een goedkeurende beoordelingsverklaring van hun accountant.

[5] Subsidies stad-landrelatie

Voor agro-educatie/agro-recreatie wordt aan de Natuurvereniging Vockestaert jaarlijks een subsidie uitgekeerd (zie ook laatste bladzijde ter illustratie). Voor 2016 was dat een bedrag van € 11.000,-- (2015 eveneens € 11.000,--). Daarnaast is een subsidie verstrekt voor de kosten van de zogenoemde vliegende wandelpaden. Die kosten over de jaren 2014 t/m 2016 bedroegen € 9.142,72. Als laatste is een subsidie verstrekt aan de Midden-Delflandvereniging voor de fototentoonstelling "De Koe" in het World Art Centre in Delft (zie voorpagina en pagina 2.).

[6] Beheerskosten beleggingen

Voor de belegging in het Garantiefonds tranche 2013 is voor beheerskosten jaarlijks een bedrag van € 2.456,99 verschuldigd. Bij de andere twee fondsen is voor elke mutatie in de beleggingen 0,3 ‰ van de mutatie verschuldigd. In het verslagjaar zijn geen kosten hiervoor in rekening gebracht. Aan de vermogensbeheerder ASR Vermogensbeheer B.V. is als beheersvergoeding over de periode aug. t/m dec. 2016 een vergoeding verschuldigd van € 6.681,33.

[7] Overige kosten

Tot de overige kosten behoren de accountantskosten voor de controle van de jaarrekening (€ 2.843,50) alsmede de kosten van betalingsverkeer en standaardbankverklaring van de BNG (€ 797,09) en de Rabobank (€ 148,09).

Overige gegevens

Wet normering Topinkomens

De stichting wordt voor de deelnemende gemeenten aangemerkt als een zogenoemde verbonden partij. Dit betekent dat ook de Wet Normering Topinkomens op de stichting van toepassing is. Na overleg met het ministerie blijken de bestuurders aangemerkt te moeten worden als de functionarissen waarover gegevens verstrekt moeten worden.

Aan de 3 bestuurders van de stichting zijn in het verslagjaar geen beloningen verstrekt, geen onkostenvergoedingen, en ook geen ontslagvergoedingen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is als bijlage bij deze jaarrekening gevoegd.

Resultaat

In de statuten van de stichting zijn geen bepalingen opgenomen over de bestemming van het jaarlijks resultaat. Het positieve jaarresultaat over het boekjaar is toegevoegd aan het eigen vermogen.

Gebeurtenissen na de balansdatum

Na de balansdatum hebben tot de datum van het opmaken van deze jaarrekening geen gebeurtenissen plaatsgevonden die nadere informatie geven over de feitelijke toestand op de balansdatum.

Deze jaarrekening is door de penningmeester van de stichting opgesteld op 16 februari 2016

Vastgesteld door het bestuur op 2017.

De voorzitter,

G.D. van Oord

Bijlage

Omschrijving	Aantal deelnemers										
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Natuur/biodiversiteit											
Mozaïekbeheer	17	21	20	20	13	16	6	2	5	4	4
Gebruik wildredder	9	9	6	6	7	7					
Instandhouden oud grasland	54	54	54	54	54	54	51	58	58	58	58
Natuurlijke handicaps	9	9	9	9	9	9					
Zeldzame huisdierrassen rund	12	12	12	12	12	12	11	13	13	13	13 173 stuks
Zeldzame huisdierrassen schaaap	19	19	16	16	16	16	10	11	11	11	11 124 stuks
Landschapselementen											
Geriefhoutbosjes	30	30	29	29	29	29	25	26	26	26	26 1,9785 ha
Houtsingels	21	21	20	20	20	20	11	12	12	12	12 0,656 ha
Elzensingels	14	14	14	14	14	14	7	8	8	8	8 53 m1
Hagen/heggen	26	26	26	26	26	26	28	28	28	28	28 1697m1
Knotbomen	64	64	64	64	64	64	54	60	60	60	60 3.125 bomen
Leibomen < 10 cm	5	5	5	5	5	5	3	5	5	5	5 11 bomen
Leibomen > 10 cm	13	13	13	13	13	13	13	14	14	14	14 35 bomen
Hoogstamfruitb. Jaarl. Snoeien	58	58	58	58	58	58	51	56	56	56	56 875 bomen
Hoogstamfruitb. Inboeten	12	12	12	12	11	11					
Erfbeplanting	62	62	62	62	62	62	41	43	43	43	43 div. kwaliteiten
Rietkraag/rietland tot 1000 m2	5	5	4	4	4	4	2	2	2	2	2 0,123 ha
Rietkr./rietl.>1000m2	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0
Natuurlijke oevers jaarl.beh.	3	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1 0,03 ha
Natuurlijke oevers afrastering	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1 300 m1.
afrasteringen								1	1	1	1 130 m1.
Poelen tot 75 m2	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2
Poelen van 75-175m2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Cultuurhistorische elementen											
Historisch woongedeelte	46	46	46	46	46	46	37	40	40	40	40
Historisch stalgedeelte	35	35	35	35	35	35	36	37	37	37	37
Hist. bijgeb.karakteristiek steen	29	29	29	29	29	29	29	31	31	31	31
Hist. bijgeb.karakteristiek hout	8	8	8	8	8	8	9	9	9	9	9
Hist. bijgeb. regulier, steen	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4
Hist. bijgeb. regulier, hout	8	8	7	7	7	7	1	2	2	2	2
Hooiberg, betonpalen/stalen kap	22	22	22	22	22	22	16	17	17	17	17
Hooiberg, houten roeden en kap	9	9	9	9	9	9	12	12	12	12	12
Boenhok, historische onderdelen	4	4	4	4	4	4	6	6	6	6	6
Kammolen, steen	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kammolen, hout	7	7	6	6	6	6	7	7	7	7	7
Melkhuisje steen	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Melkhuisje hout	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1
Bakhuisje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Prieeel	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Buiten-wc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Melkbocht	8	8	7	7	7	7	6	7	7	7	7
Waterput	26	26	26	26	26	26	26	27	27	27	27 35 putten
Lage betonsilo	9	9	9	9	9	9	12	12	12	12	12 16 silo's
Rieten daken	14	14	14	14	14	14	10	13	13	13	13 1.962 m2
Boerentuin	43	43	43	43	43	43	36	42	42	42	42
Oude klinkerbestrating	22	22	22	22	22	22	22	24	24	24	24 622,6 m2
Erfverharding grind	22	22	21	21	21	21	23	26	26	26	26 426,1 m2
Stenen heultje	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5
Stalen weidemolen	17	17	15	15	15	15	16	16	16	16	16 19 molens

Aan het bestuur van
Stichting Groenfonds Midden-Delfland

INFO@VERSTEGENACCOUNTANTS.NL
WWW.VERSTEGENACCOUNTANTS.NL

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in de Jaarstukken 2016 opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Groenfonds Midden-Delfland te Schipluiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de Jaarstukken 2016 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Groenfonds Midden-Delfland per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Groenfonds Midden-Delfland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in de Jaarstukken 2016 opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de Jaarstukken 2016 andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd.

Dordrecht, 18 mei 2017

Verstegen accountants en adviseurs B.V.,

was getekend,
drs. J. de Groot RA MPA